

Κυριακή ΙΒ' Λουκά: Για την θεραπεία των δέκα λεπρών (Άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Ιανουαρίου, 2022

Ἐξήγησις ὑπομνηματικὴ εἰς τὸ κατὰ Λουκάν Εὐαγγέλιον, κεφ. ιζ΄ [Λουκά 17, 12-19]

«καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινὰ κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς» (: Καὶ τὴν ὥρα ποὺ ὁ Ἰησοῦς ἐμπαινε σὲ κάποιο χωριό, Τὸν συνάντησαν **δέκα λεπροὶ** ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι στάθηκαν ἀπὸ μακριά, ἐπειδὴ, σύμφωνα με τὸν νόμο, κάθε λεπρὸς θεωροῦνταν ἀκάθαρτος καὶ δὲν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ πλησιάσει κανέναν. Καὶ αὐτοὶ ἄρχισαν νὰ Τοῦ φωνάζουν δυνατὰ: “Ἰησοῦ, Κύριε, σπλαχνίσου μας καὶ θεράπευσέ μας”)» [Λουκ. 17, 12-13].

Καὶ πάλι μας φανερῶνει τὴ δόξα Τοῦ ὁ Σωτήρας καὶ με τὴ θεοπρεπὴ μεγαλοουργία με τὴν ὁποία ἐρχεται νὰ ἀλιεύσει στὴν πίστη τοὺς ἀκαρδούς καὶ ἀγνώμονες Ἰσραηλίτες. Ἀλλὰ ἦταν καὶ αὐτῆς τῆς γενιάς οἱ Ἰσραηλίτες σκληροὶ καὶ ἀπειθάρχοι, ὅπως καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς προπάτορές τοὺς. Ποιοὺς λοιπὸν λόγους θὰ τοὺς βοηθήσει τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως, ἀφοῦ δὲν ἀνέχτηκαν νὰ δεχτοῦν τὴ σωτηρία ποὺ τοὺς πρόσφερε ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, καὶ μάλιστα μολονότι ἀκούσαν με τὰ αὐτιά τοὺς τοὺς λόγους Τοῦ καὶ εἶδαν τὶς παράδοξες καὶ τὶς πέρα ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινη λογικὴ θαυματουργικὲς ἐνέργειές Τοῦ;

Καὶ πράγματι ὁ Κύριος εἶπε γι' αὐτούς τὰ ἐξῆς: «εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν (: Ἐάν δὲν εἶχα ἐλθεῖ καὶ δὲν τοὺς εἶχα μιλήσει ἀποδεικνύοντάς τοὺς με τὴ διδασκαλία μου καὶ με τὰ θαύματά μου ὅτι εἶμαι ὁ Μεσσίας, δὲν θὰ εἶχαν ἁμαρτία γιὰ τὴν ἀπιστία ποὺ ἐδειξαν σὲ μένα. Τώρα ὁμως δὲν ἔχουν καμία πρόφασιν ποὺ νὰ δικαιολογῆ τὴν ἁμαρτία τοὺς. Καὶ εἶναι βαριά καὶ ἀσυγχώρητη ἡ ἁμαρτία τοὺς αὐτῆ)» [Ἰω. 15, 22]. Καὶ πάλι: «εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου (: Ἀν δὲν εἶχα κάνει ἀνάμεσά σας τὰ καταπληκτικὰ καὶ υπερφυσικὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα κανεῖς ἄλλος ἀπὸ τοὺς προφήτες καὶ ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη δὲν ἔχει κάνει, δὲν θὰ εἶχαν ἁμαρτία. Τώρα ὁμως ἡ ἐνοχὴ γιὰ τὴν ἀπιστία τοὺς εἶναι μεγάλη· διότι καὶ τὰ θαύματά μου αὐτὰ ἔχουν δεῖ, καὶ ἔχουν μισήσει καὶ Ἐμένα, καὶ στὸ δικό μου πρόσωπο καὶ τὸν Πατέρα μου)» [Ἰω. 15, 24].

Απόδειξη ολοφάνερη αυτών που ανέφερα πριν λίγο είναι η **πλήρης θεραπεία των λεπρών**. Αυτοί, σύμφωνα με τον νόμο του Μωυσή, ως ακάθαρτοι διώχονταν από πόλεις και χωριά. Οι δέκα αυτοί λεπροί όμως συναντώντας τον Σωτήρα, Τον εκλιπαρούσαν να τους απαλλάξει από το κακό, ονομάζοντάς Τον «**έπιστάτη**», δηλαδή διδάσκαλο. Κανείς τότε δεν ελεούσε αυτούς που είχαν την αρρώστια αυτήν, Αυτός όμως ήρθε στη γη γι' αυτόν τον λόγο και έγινε άνθρωπος **για να τους ελεήσει όλους**, Αυτούς τους λυπήθηκε και τους ευσπλαχνίστηκε.

«Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν (: Βλέποντάς τους Εκείνος τους εἶπε: “Πηγαίνετε και δείξτε το σώμα σας στους ιερείς, για να βεβαιώσουν αν πράγματι θεραπευθήκατε, σύμφωνα με τη διάταξη του νόμου”. Και καθώς αυτοί πήγαιναν να εξεταστούν από τους ιερείς, καθαρίστηκαν από τη λέπρα)» [Λουκ. 17, 14].

Γιατί όμως δεν εἶπε μάλλον: «Θέλω, καθαριστείτε», όπως έκανε και σε κάποιον άλλον λεπρό [βλ. Λουκά 5, 13: «καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ εἰπών· θέλω, καθαρίσθητι (: Τότε ο Ιησούς άπλωσε το χέρι Του, τον άγγιξε και του εἶπε: “Θέλω να καθαριστείς από τη λέπρα, καθαρίσου”)»], **αλλά τους πρόσταξε να πάνε και να δείξουν τους εαυτούς τους καθαρούς στους ιερείς**, όπως όριζε ο μωσαϊκός νόμος; [Λευιτ. 14, 2-3: οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ, ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῆ· καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰᾶται ἢ ἀφή τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ (: Αυτή είναι η νομική διάταξη για τον λεπρό, η οποία θα τηρηθεί κατά την ημέρα που αυτός θα έχει θεραπευτεί από τη λέπρα· θα οδηγηθεί αυτός προς τον ιερέα, ο οποίος θα εξέλθει από την κατασκήνωση προς το μέρος, στο οποίο βρίσκεται ο λεπρός. Θα τον εξετάσει και θα πειστεί ότι έχει θεραπευτεί πλέον η λέπρα)»]. Νόμος πάλι **υποχρέωνε** σε αυτό εκείνους που είχαν απαλλαγεί από τη λέπρα· γιατί τους πρόσταζε να δείχνουν τους εαυτούς τους στους ιερείς και να προσφέρουν θυσία για τη θεραπεία τους [Λευιτ. 14, 4: «καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρά καὶ ξύλον κέδρινον καὶ κεκλωσμένον κόκκινον καὶ ὑσσωπον (: θα διατάξει κατόπιν ο ιερέας να φέρουν για τον θεραπευμένο λεπρό δύο μικρά ζωντανά πτηνά, από τα καθαρά, δηλαδή από εκείνα των οποίων επιτρέπεται η βρώση, ένα κέδρινο ξύλο, ταινία από στριμμένο κόκκινο νήμα και κλωναράκι υσώπου)»].

Έχοντας λοιπόν θεραπευθεί τους εἶπε να μεταβούν και κατά κάποιον τρόπο **να επιβεβαιώσουν δημόσια** οι ιερείς, δηλαδή οι καθοδηγητές των Ιουδαίων, οι οποίοι φθονούσαν πάντοτε τη δόξα Του, **ότι παρ' ελπίδα και κατά τρόπο παράδοξο και απροσδόκητο απαλλάχτηκαν από το κακό, αφού έδωσε τη συναίνεση για τη θεραπεία τους ο Χριστός**. Δεν τους θεράπευσε προηγουμένως, αλλά τους έστειλε στους ιερείς, επειδή εκείνοι γνώριζαν τα σημάδια της λέπρας και το πότε θεραπεύεται. **Τους έστειλε στους ιερείς, και μαζί στο δρόμο τους έστειλε και**

τη θεραπεία.

Αυτά όμως, και ποιος είναι ο νόμος της λέπρας και ποια είναι τα γνωρίσματα του καθαρισμού, και τι ζητούσε κάθε νομοθέτημα, τα αναπτύξαμε εκτενέστερα σε άλλη ομιλία μας στην αρχή των θαυμάτων του Σωτήρα που ιστορούνται από τον Λουκά, όπου είχε θεραπευθεί ο λεπρός [Λουκ. 5 ,12-16: «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδὼν ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ εἰπὼν· θέλω, καθάρισθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ’ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος (: Κι ἐνὼ βρισκόταν ο Ἰησοῦς σε κάποια ἀπὸ τις πόλεις, νὰ ἕνας ἄνθρωπος γεμάτος ἀπὸ ἐξανθήματα λέπρας. Αὐτὸς μόλις εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἐπέσε κάτω με τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ τὸν παρακαλοῦσε λέγοντας: “Κύριε, ἐὰν θέλεις, ἔχεις τὴ δύναμη νὰ με καθαρῖσεις ἀπὸ τις πληγές τῆς βρωμερῆς ἀρρώστιας μου”. Τότε ο Ἰησοῦς ἀπλωσε τὸ χέρι Του, τὸν ἀγγίξε καὶ τοῦ εἶπε: “Θέλω νὰ καθαρῖστες ἀπὸ τὴ λέπρα, καθάρισου”. Καὶ **αμέσως** ἡ λέπρα ἐφυγε ἀπὸ πάνω του. Κι ο Ἰησοῦς τοῦ ἔδωσε τὴν ἐντολή νὰ μὴν πει σε κανέναν τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: “Πήγαινε καὶ δείξε τὸν εαυτό σου στὸν ἱερέα καὶ πρόσφερε γιὰ τὸν καθαρισμό σου θυσία, ὅπως διέταξε ὁ Μωυσῆς. Ἐτσι ἡ ἐξέτασή σου ἀπὸ τὸν ἱερέα καὶ ἡ προσφορὰ τῆς θυσίας σου θὰ χρησιμεύσει ὡς μαρτυρία καὶ ἀπόδειξη στους ἱερεῖς καὶ τὸ λαὸ ὅτι καὶ ἐσύ πράγματι θεραπεύτηκες, καὶ ἐγὼ δὲν ἤλθα νὰ καταλύσω τὸ νόμο”. Καὶ ἡ φήμη Του ἀπλωνόταν ὅλο καὶ περισσότερο τῶρα μετὰ ἀπὸ τὸ θαῦμα αὐτό, καὶ μαζεύονταν πολλὰ πλήθη λαοῦ γιὰ ν’ ἀκούνε τὴ διδασκαλία Του καὶ γιὰ νὰ τοὺς θεραπεύει ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τις ἀσθενειές τοὺς. Αὐτὸς ὅμως ἀποσυρόταν διαρκῶς σὲ ἐρημικὰ μέρη καὶ προσευχόταν)»].

Καὶ ἀφοῦ παραπέμψουμε στὸ υπόμνημά μας στὰ εδάφια αὐτά ὅσους θέλουν νὰ μάθουν τὴ σημασία ὅλων αὐτῶν που ἀναφέρει ἐκεῖ ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκάς, ας προχωρήσουμε παρακάτω: «εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε (: Ἐνας ἀπ’ αὐτούς, μόλις εἶδε ὅτι θεραπεύθηκε, ἐπέστρεψε καὶ με δυνατὴ φωνὴ ἐκφράζοντας τὴ χαρὰ καὶ τὴν ευγνωμοσύνη του δόξαζε τὸν Θεὸ που τὸν θεράπευσε διαμέσου τοῦ Ἰησοῦ. Ἐπέσε τότε με τὸ πρόσωπο κάτω στὴ γῆ κοντὰ στα πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν ευχαριστοῦσε. Καὶ αὐτὸς ἦταν Σαμαρεῖτης, δηλαδὴ σχισματικὸς καὶ λιγότερο φωτισμένος ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Συνεπῶς κανεῖς δὲν θὰ

περίμενε να δείξει αυτός μια τέτοια ευγνωμοσύνη που δεν έδειξαν οι άλλοι εννέα, που ήταν Ισραηλίτες. Τότε ο Ιησούς είπε: “Δεν καθαρίστηκαν από τη λέπρα και οι δέκα; Οι άλλοι εννέα πού είναι; Χάθηκαν να γυρίσουν πίσω και να δοξάσουν τον Θεό, παρά μόνο ο ξένος αυτός, που δεν ανήκει στο γνήσιο ιουδαϊκό γένος;”. Και σ’ αυτόν είπε: “Σήκω και πήγαινε. Η πίστη σου σε έσωσε. Δεν θεράπευσε μόνο το σώμα σου, αλλά αποτελεί και καλή αρχή που θα σε οδηγήσει και στην πνευματική σου σωτηρία”» [Λουκ. 17, 17-19].

Και οι άλλοι εννέα βέβαια, σαν Ιουδαίοι που ήταν, πέφτοντας σε **αχάριστη λησμοσύνη**, δεν επέστρεψαν για να δοξάσουν τον Θεό, πράγμα που δείχνει ότι ο Ισραηλιτικός λαός είναι άκαρδος και αγνώμονας και δεν έχει καθόλου μνήμη. Ο αλλοεθνής όμως, δηλαδή ο Σαμαρείτης, επειδή καταγόταν από την Ασσυρία και ήταν αλλογενής (γιατί λέγει όχι άσκοπα ότι περνούσε μέσα από τη Σαμάρεια και τη Γαλιλαία), **επέστρεψε δοξάζοντας με δυνατή φωνή του Θεό**. Δείχνει λοιπόν ότι οι Σαμαρείτες ήταν ευγνώμονες, ενώ οι Ιουδαίοι ακόμα και όταν ευεργετούνται, δείχνουν αχαριστία.

ΠΗΓΕΣ:

- Αγίου Κυρίλλου, αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας, *Ἐξήγησις ὑπομνηματικῆ εἰς τό κατά Λουκάν Εὐαγγέλιον*, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ερευνητικό έργο «Οι δρόμοι της πίστης: Ψηφιακή Πατρολογία».

(https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/09/commentarii-in-lucam_.pdf)

- Αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας *Ἄπαντα τα έργα*, Πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος Παλαμάς», εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 2005, «Ἐπόμνημα εἰς τό κατά Λουκάν Β´», κεφάλαιο 17^ο, σελ. 129-131.
- Π. Τρεμπέλα, *Ἡ Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Ἡ Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτικῆ απόδοσις υπό Ἰωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ἡ Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Ἡ Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ἰωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ἡ

Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.

- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, Φιλολόγος)